

om, at det er heldigt, at vi have Skoletvang, og jeg tror unegtelig, at der hører Mulkter til for at tvinge Forældrene til at lade Børnene gaa i Skole. Om de nu gjældende Mulkter paa 3, 6, 12 og 24 § ere for lave, skal jeg ikke indlade mig paa. Jeg kan imidlertid oplyse, at hos os betragter i det Mindste den bedre Del af Forældrene det mere som en Skam end som en sølelig Straf at blive mulkterede — og det er Noget, der meget let bliver bekendt, at den og den er bleven mulkteret — og jeg lægger derfor ikke stor Vægt paa, om Mulkterne ere høje eller lave. Jeg tror, at, som de nu ere, og som Forholdene i denne Henseende i det Hele ere ordnede, er det ret godt, og jeg tror ikke, at man bør gjøre nogen Forandring i den af de ærede Herrer foreslaaede Retning.

S. Pedersen: Vi havde selvfølgelig ikke ventet, at vort Forslag skulde blive modtaget af de Herrer uden Kritik. Det er med en vis Tilfredsstillelse, at jeg har hørt Udtalelserne fra den sidste ærede Taler (W. Petersen), skjøndt han kom til et Resultat, der gaar stik imod Lovforslaget. Det forekommer mig, at de Erfaringer, han havde fra den By, han repræsenterer, aabenbart maatte tale til Gavn for den Tanke, som er nedlagt i Lovforslaget, nemlig med Hensyn til den gavnlige Virkning, som skulde komme tilstede ved Forhandling mellem den mulkterende Myndighed og de forsømmelige Børns Forældre og Værger. Forholdet kan nu være og er med Hensyn til Skoleforsømmelserne ikke lidet forskjelligt i Byerne og paa Landet. Der er mange Grunde, som, om end ikke i juridisk Forstand, ere berettigede, der afholde Mange paa Landet fra Skolen, og som slet ikke ere tilstede i den Skikkelse i Byerne. Herved tænker jeg navnlig paa de betydelige Afstande og de daarlige Veie og Uvejret, som Børnene have at passere for at komme i Skole paa den Tid af Aaret, hvor de bedst have Tiden til deres Raadighed. Det er jo Ulemper, som ere meget fremtrædende og hyppige og have en almindelig Karakter, hvortil der i Kjøbstæderne kun i en aldeles forsvindende Grad er noget Tilsvarende. Jeg tror, som sagt, at man fra flere Sider har undervurderet denne Betydning, som Forhandlingen mellem Sogneraad og Skolekommission paa den ene Side og de forsømmelige Børns Forældre paa den anden Side vil have. Det blev sagt af den sidste ærede Taler, at man allerede kunde føre en saadan Forhandling nu. Ja, hvad kan man ikke paa den Maade gjøre, uden at det er forenklet ved Lov, naar der virkelig hos den paagjældende Myndighed er en saa levende Interesse og Konduite og Omsigt, som overhovedet er ønskelig. Men Menneskene ere ikke saa gode som de burde være, og selv Kjøbstadskommunalbestyrelserne ere neppe i deres sjøre Flerhed komne saavidt, at de bruge den Fremgangsmaade, som det ærede Medlem og

en anden Taler (Schegel) har gjort opmærksom paa finder Sted i de to største Kommuner i Landet udenfor Kjøbenhavn. Men idet det gjøres til Pligt at faae en saadan Forhandling istand, inden Mulkteringen finder Sted, føler jeg mig overbevist om, at selv om det Resultat ikke opnaas, som maatte ønskes, saa vil det dog paa en ganske anden Maade overtude Folk om, at de blive retfærdigt dømte og have forskyldt Mulkterne, end Tilfældet nu er og faaleses ikke i samme Grad som nu virke opirrende og irriterende mod Skolen. Thi det er i Virkeligheden en daarlig Trøst for Børnene, at Forældrene blive mulkterede og maatte komme paa Vand og Brød, naar det ikke bevirker, at Børnene komme i Skole, og der overhovedet ikke er Stemning tilstede i Hjemmet for Skolen og Skolens Gjerning, som kan udvikle de Spirer, som blive nedlagte i Skolen, men Forældrene derimod istedetfor systematisk lægge an paa at underkue disse Spirer og træde dem i Jorden, medens Børnene ere hjemme; thi i Hjemmet have Forældrene en ganske anden Indflydelse paa Børnene, end Lærerne med den bedste Billie kunne have. Jeg tror ikke, at det lader sig benegte, at, naar Forældrene ere irriterede over den uretfærdige Mulktering, saa virker denne Stemning hos Forældrene skadelig og sløvende paa Børnet. Der er talt om den Vanfærlighed, det vil medføre, at faae Saamange samlede og føre denne Forhandling. Jeg erkjender denne Vanfærlighed, og Forslagsstillerne have ikke været blinde for den; men dersom der overhovedet kan opnaas Noget af, hvad der tilsigtes, ved denne Forhandling, er jeg overbevist om, at Erfaringen vil godtgjøre, at Vanfærlighederne ville overvindes, og at den Uvillighed, som er forbunden dermed, vil være mere end rigeligt erstattet. Det er jo ikke, som min ærede Sidsmand tilhøre (S. Andersen) udtalte, Sogneraadets Formand, der her maa betragtes som den, der nærmest er kaldet til at være Ordfører under denne Procedure. Det er jo udtrykkeligt gjort til Pligt, at Skolekommissionens Formand, som i Reglen er Præsten, skal være tilstede, thi er der noget Punkt, hvor Præsten isølge hele sin Stilling haade oversor Skolen og Menigheden ved moralske Midler kan indvirke paa Forældrenes Opfattelse af deres Pligter med Hensyn til Børnernes Undervisning, tror jeg navnlig, at det er paa dette Punkt, og den Indflydelse, han paa dette Punkt kan udøve ved at bringe dem til at indse deres Forsømmelse, staar for mig som langt mere betydningsfuld, end om man faar nok saa mange Mulkter ind i Skolekassen. Skal man som sagt aabne et saadant større Spillerum for Mulkteringen, at den ikke falder lige paa alle Forældre, uden Hensyn til de forskjellige Forsømmelsesgrunde, tror jeg, at det er nødvendigt, at man maa bestemme Mulkteringen for et længere Tidrum end maanedsvis, thi ellers ville Vanfærlighederne ved denne Procedure stige i en